

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Sermones de Sa[n]ctis Hyemales, Estiuales, De
festiuitatibus Jesu christi, Beate virginis et alior[um]
Sanctor[um] ... Venera[n]di patris, fratris Nicolai deniise
Ordinis Minor[um] de obseruantia ...**

Denisse, Nicolas

[Augsburg], 1510

VD16 N 1513

Tertio est fetor[um] p[re]seruatiuu[m].

urn:nbn:de:hbz:466:1-30625

Ver. De scto Ambrosio

cū semel in quādā ciuitate p epō ordinandō iussit et electiōi iustina imperatrix et alij hereticū tradiderit volentes vt de se ipsa sua aliq̄s ordinaret vna d̄ arrianorū vir gūm? impudentior ceteris tribunal p̄cedit et b̄m ambrosiū p̄vestimētū app̄hen- dit: volēs ip̄m ad partē mulierū trahere vt ab eis celus de ecclia cū iniuria pellere tur. Cui ambrosi? Esti ego rāto sacerdo- tio indign? sū: te tñ nō puenit i q̄lēcūq̄ sa- cerdotē man? inijcere. vñ timere debuisti iudiciū dei tibi ne aliud p̄tingat: q̄d dictū exiit? cōfirmavit: nā die alia mortua ē. q̄d factū oēs valde perterruit. Itē q̄daz vice ambrosi? ad palatiū macedoniū magistri officiorū vt p̄ q̄dā intercederet venit hūc forēs clausas inuenisset nec intrādī copā h̄re potuisset: at. Et tu q̄dē venies ad ec- clesiam et nō clausis s̄ aptis ianuis ingredi nō valebis. Elapso aliq̄ tpe metuēs inimicos macedoni? ad eccliam fugit et parētis b? ianuis aditū regire nō potuit.

Tertio puniendo. Vñ cū q̄dā flagitiū q̄dā p̄traxit et corā eo ad ductus fuisset: dicit ambrosi?. Oportz illū tradi sathane in iterū carnis ne talis in- ceptus audeat p̄trare: quē in eodē mo- mēto sp̄s imūdus discerpere cepit. Itēz ip̄eratore theodosiū p̄ scelere sup̄dicto ex cōmunicauit d. Suscipe vinculū q̄ te dñs nūc ligauit: sicq̄ p̄ octo mēsiū tpa ligatus remāsit lamētatoibz assiduīs in palatio re- sidēs q̄sq̄ ad ambrosiū veniēs hūilit sup- plicauit vt ei? vincula resolveret. Sic ita q̄ p̄t̄z q̄ntē auctoritatē et seueritatē erat ambrosi? arguēdo peccōres. Vñ sup̄ illud j. ad Cor. v. Nescitis q̄ modicū fermen- tū totā massā corrūpit. Dicit ip̄e ambro- sius. Pet̄m vñ q̄d cognitū nō arguitur m̄tos p̄aminat: imo oēs q̄ noxiū nō de- uitāt aut cū p̄nt arguere dissimulat: nō ei sibi videt peccare q̄ a n̄lō corrūpit vlt vitā

Tertio salē fetoz p̄uaritū. Preser- uat em̄ carnes a putrefactōe et fetore. Sic et b̄tus ambrosi? p̄seruauit populum a corruptiōe hereticorū et fetore peccōz. Itē recte dicit sal terre. Hoc autez fecit p̄pue tripliciter.

Primo p̄ce: effundendo.

Secūdo errores cōuincendo,

Tertio fideles stabiliedo.

Primo preces effūdēdo.

Erat em̄ deuotissim? in q̄tā vacās p̄ ecclā. Vñ d̄ eo legit li. xj. ecclesiastice hist. Ambrosi? aduert? regis furore nō se manu defendebat aut telo s̄ ieiunijs et p̄tinuatis vigilijs sub altari posit? p̄ obsecratōes de- fensorē sui atq̄ ecclie dei p̄cebat. ij. Pat- rat. xx. Cū ignoram? q̄d agere debeam? s̄ solū habem? residui vt oculos n̄ros d̄o rigam? ad te. Et Tobie. ij. d̄. Hoc autē p̄ certo h̄z oīs q̄ colit te et orat te q̄ vita ei? si fuerit in tribulatiōe liberabit.

Secūdo errores cōuincēdo.

Dultū em̄ ipugnauit arrianorū p̄h̄- diā. Ad titū. j. Potēs exhortari in doceri- na sana et eos q̄ tradidit arguere. Vñ q̄ dā heretic? acerrim? disputator et durus icōuētibil? ad fidē cū audiret ambrosiū p̄ dicātē vidit ad aures ei? agelū q̄i sibi d̄b̄t cētē p̄ba q̄ p̄plo p̄dicabat: quo viso et audi- to fidē quā p̄cebat cepit defendere. Vñ et de b̄to ambrosio d̄t Aug. i. l̄s. de sup- et cōcū. B̄tus ambrosi? in cui? p̄cipue lib- ris romana lucet fides scriptoz. Inter lab- tinos flos q̄dā emicuit: et subdit. Cui? s̄ d̄ et purissimū in scriptur; sensū ne inani- cus q̄dē ausus est resp̄ndere.

Tertio fideles instruēdo

et stabiliedo. Apoē. ij. Esto vigilās et con- firma cetera q̄ moritura erāt. Erat at ei? instructio efficacissima maxie p̄p̄sa. P̄- mo p̄p̄ sue electiōis sc̄ritate: electio enim ei? in ep̄m sc̄tissima fuit. Cū em̄ cēt p̄ntio int̄ arrianos et ep̄os d̄ eligēdo ep̄o am- brosi? cā sedā de seditiōis p̄reit: et statim vox infātis a deo inspirati insonuit dices ambrosiū ep̄m: cui? voci oēs vnanimiter p̄senserūt: q̄d licz refutaret ambrosi? su- gere veller nō tñ potuit. Hebr̄eo. v. Nec q̄sq̄ assumat sibi honorē s̄ q̄ vocat a deo tāq̄ aaron. **Secūdo p̄p̄ ip̄i? auctoritatē** Vñ d̄t Hiero. de. xij. doctoribz. q̄ omēs ambrosi? sententiē eccler oim̄ p̄tū firmo sūt columne. Vñ refert Aug. ad ianua- riū. q̄ cū m̄r ei? mirata fuisset cur mediola- ni sabbato n̄ ieiunaret. Et d̄ h̄ augustin? ambrosiū interrogasset: ait ambrosi? q̄

episcopo et cōfessore Fo. CXCI.

romam venio ieiuno sabbato sic et tu ad
 qua forte ecclesiam veneris ei? more serua
 si cuiusq; nō viget scādali. Et subdit. Aug.
 Ego d' hac s'nia etiā arq; etiā cogitās ita
 sp'ea habui acti eā celesti oraculo accepisse
 Hec Aug'. Tertio p' miraculoz cla
 ritate. Satt' h. vi. Dñō cooperante et ser/
 monē p'firmate sequētib; signis. Fecit autē
 miracula multiplicat'. Primo in demo
 nū p'futatōe. Un quidā auruspex demo
 nes aduocabat et eos ad nocendū ambro
 sio trāsmittebat. S; reuerſi demones re/
 nūciauerūt q' nō solū ad ipm s; nec ad so
 res dom' sue valerēt appropinq're. Predi
 c' p'o auruspex eū a iudice p'f qdā male
 fici a reor' q'ref: clamabat ampli' ab am/
 broſio se tor'q'ri. Itē quēdā demoniacū in
 gredientē mediolanū demō dimisit: egre
 diētē itez inuast'. Inrogat' de h' demon
 ait se ambrosiū timuisse. Itē quidā de
 monio arrept' clamare cepit ab ambro/
 sio tor'q'ri. Cui ambrosi' ait. Obmutescē
 diabole q' nō te tor'q' ambrosi': s; iudicia
 tua: q' illic hoies ascendere conspicas vñ tu
 turpit' cor' d'isti: statiq; ille obmutuit. Pr
 itaq; qm' b'us ambrosi' p'f sui scitatem
 terribilis erat demonib;. Ja. iij. Resistit'
 te diabolo et fugiet a vob;. S'cdo in fu
 turoz p'fignatōe. Un cū ipse ambrosi' fi
 lius ambrosij p'fecti rome in cunabulis in
 utro p'tor'z dormiret: examen apū subito
 venēs facie pueri ambrosijz os ita cōple
 uit vt q'si in alueolū suū intrarēt et exirent
 q' postea euolāres in altitudinē tātā suble
 nate sūtyr hūanis oculis minime viderēt
 Duo facto territ' p'f ait. Si vixerit infā
 tu' iste aliqd' magnū erit. Postea cū ado
 leuisset et vidisset matrē et sororē sacrā vir
 ginē manu sacerdotis osculari. Ipse lu
 dēs sororū manu offerebat asserēs sibi id
 ab ea fieri oportere. Illa vero adolecētē
 vt nescientē qd' diceret respuebat. Unde
 postea q' elect' est ep's mediolanē cū ro
 mā iuisset et p'dicta sororū manu ei' oscula
 ref subridens ait. Ecce vt dicebā tibi sa
 cerdotis manu oscularis. Itē quadā vice
 cū per ciuitate pergeret: casu lapsus est et
 in terra p'strat' iacebat. Quē vidēs alter
 ridere cepit. Cui ambrosi'. Et tu q' stas
 vide ne cadas. Duo dicto statim p'p'riū z
 lapsū suū voluit q' riserat alienū. Itē qdā

vice (vt asit) cū ambrosi' romā pergeret
 et in qdā villa ruscie ap'd quēdā hoiem nū
 miū locupletē hospitat' fuisse: hoiez illi
 sup' staru suo solite req'siuit. Cui ille rū/
 dit. Stat' me' dñe sp' felix exiitit. Ecce
 em' infinitis abūdo diuitijs: seruos et an
 cillas: filios et nepotjs habeo in copia et
 oia sp' ad votū habui. Qd' audies ambro
 si': vebemēter obstupuit: et his q' secum
 ibāt ait. Surgite et hinc q'ston' fugiam?
 q' dñs nō est in loco isto. Festinate filij fe
 stinate ne nos hic diuina vltio apphen
 dat et in pctis istoz parit' inuoluat. Cū q'
 aliqntulū p'cessissent: subito lecta aperuit
 et hojem illū cū oib' suis abforbuit vt nul
 lū inde vestigiū remaneret. Qd' cernens
 ambrosi' dixit. Ecce frēs q' misericorditer
 deus parat cū hic aduersa tribuit: et q'se
 vere irascit cū sp' p'spera elargit. Sic. Dñi
 ferocidit' tēporale adhibet de' seueritatē
 ne eternā inferat vltionē. In loco autē illo
 fouea quēdā p'fundissima remanisse d'it'
 cit' q' v'q; hodie in hū' facti testimoniū
 p'seuerat. Itē b'us ambrosi' de sua mor
 te ante p'dixit q' v'q; ad pasca cū suis reb
 mansur' esset. Tertio in mirandoz ap
 paritōe. An em' paucos dies q' lectulo de
 tineret subito vidēte notario suo in modū
 scuti brevis: ignis caput eius cooperuit ar
 q; paulatim in os ei' tanq; in domū. ha
 bitator intrauit: tūc q; facies ei' tanq; nix
 facta est: sed postmodū ad suā speciem re
 uersa. Ipso igit die scribēdi et dictādi fi
 nē fecit. Ignis siquidē ille sp'ntem signū
 ficabat q' ipm illuminauit lumine sapien
 tie et inflāmauit igneo charitatis seruo
 re. Jo. v. Ille erat lucerna ardēs et lucēns
 Itē cū b'us ambrosi' mortū appropinq'
 ret honoratus ep's vercellēsis cū se soporē
 dedisset: tertio vocē vocātis se audiuit: vi
 cētis. Surge festina q' mō est recessurū
 ambrosi': q' surgēs mediolanū cōcit' ve
 nit et ei dñici corporis sacramētū dedit
 moxq; ille manus in modū crucis expan
 dēs vltimū spūm inter verba oratiōis ef
 flauit. Floruit autē circa annos dñi. cccxc.
 Cū autē ipa nocte pasche corpus ei' ad ec
 clesīā delatū fuisset pluri imi infātes bapti
 zati eū viderunt ita vt aliqui sedem in
 cathedra dicerent: aliq' vero ascendentem
 suis parentibus digito demonstrarent.

¶ Ber. de sctō Georgio

plurimi autē stellaz sup corp^o ei⁹ se vidisse narrabāt. Hec sunt testimonia sanctitaz sctę ps. Testimonia tua credibilia facta sūt nimis. Sic itaq; apparet qm̄ bñs Am̄ brosus recte dicit sal terre qm̄ sue scitaz exēplo spūales indidit sapore sctuosos opib; z correctōis vigore maliciosos z in duratos momordit; atq; fideles a corruptione erroris z fetore infidelitaz pseruauit. Hūc itaq; tantū patronū adeam⁹ vt meritis ei⁹ z p̄cibus sic sale sapie p̄diri valeamus: q; cū eo tandē ad celeste regnū p̄tingere mereamur. Amen.

¶ De sctō Georgio martyre. Sermo.

Mōnetē me

Et ego in vobis Ioan. xv. Virāda n̄i redēptor; desiderat. Prover. viij. Delicie mee eē cū filijs hoīm. Ido nos dulciter hortat; nos amoroſe inuitat vt. Manete in me et ego in vobis. Mansio q̄de; ista fit p̄ charitatē. j. Jo. iij. Qui manet in charitate in dō manet z de⁹ in eo. Ido puenit̄er subiūgē dñs in euāgelio: Manete in dilectōe mea. Mansit q̄ bñs georgi⁹ in deoz de⁹ in eo qm̄ pfecta charitatē hūit: qd̄ p̄z qm̄ ad uerſa hui⁹ mūdi z corpis tormēta nullatenus timuit. j. Joā. iij. Timor nō est in charitate sed pfecta charitas foras mittit timorē. Sūt itaq; p̄siderāde tres cōditiones nobilissime hui⁹ charitaz; p̄ q̄s mā sit in deo georgi⁹ z de⁹ in eo.

Prima est puritas charitaz; laudabilis. Secūda puritaz; firmitas inuicibilis. Tertia est firmitaz; acceptabilitas mirabilis.

Prima igit̄ ē charitaz; puritas zc. Ipsa q̄ppe charitas est q̄ facit aie puritate. q; vt d̄: Prover. x. Qui uerſa delicia opit charitas. Et Raban⁹ i q̄dā ser. Charitas est ignis mentē purificans a sordib; vicioz. Fecit autē charitas Geor. purissimū: q; fecit eū pulis relcidere radices oiz vicioz. Uniuersalr q̄dē amor sui inordinat⁹ est radix oim vicioz: q; sic dicit Tho. j. q. lxxvij. ar. iij. Vis actus pcti pcedit ex aliq̄ inordinato appetitu alie tpalis bōi: q; at aliq; appetat aliq; egale

bonū puenit ex hoc q; inordinate amat sed ipm. Ido d̄: Aug. xij. de ciui. dei. q; amor sui vsq; ad p̄ceptū dei facit ciuitatē babylonis. Est autē amor iste triplex: p̄m tria q; diligunt a mūdānis q; dilectio charitati dei repugnat. Un̄ j. Jo. ij. Nolite diligere mundū neq; ea q; in mundo sunt. Siquis em̄ diligit mundū nō est charitas p̄tis in eo qm̄ oē qd̄ est in mūdo p̄cupia carnis ē et p̄cupia oculoꝝ z supbia vite q; nō est ex deo sed ex mūdo est. Hec ibi. In hoc igit̄ apparuit vera charitas bñi georgi⁹ q; purit̄ simū eū fecit: q; oēz inordinatū amorē charitati p̄trariū p̄fus abiecit. Est ar̄ vsq; ex dict; bñi Joānis h̄mōi amor triplex: tria que sunt in mundo.

Prim⁹ est diuitiaz cupiditas. Secūda est delitiaz carnalitas. Terti⁹ est honoz ambitioſitas.

Prim⁹ est diuitiaz cupiditas q; radix ē oim maloz. vt d̄: ap̄ls j. Tim. vj. Hanc abiecit p̄ p̄ceptū tp̄alib; vtilitaz. Nā h̄z or̄iūd⁹ esset ex nobilitate pla capadoci: oia t̄i terrena p̄ter deū cōtēp̄t. Cū etiā serpētē seu draconē occididisset in ciuitate silena: rex cui⁹ filiā liberauerat infinitā sibi obtulit pecuniā: s; eā cōm respuit z dari paupib; precepit. P̄ d̄: l. i. Dia arbitrat⁹ sū vt ster. vt d̄: h; luciferiā.

Secūda est delitiaz carnalitas. Gal. v. Caro p̄cu. aduer. sp̄m. et Ro. ma. vij. Prudētia carnis mors ē. Hanc r̄ fecit p̄ toleratiā z amorē corp̄al; asp̄ritatis. Nā volūtariē se obtulit ad tormēta i corpore suo p̄ferēda. Cū ei impantib; viciociano z maximiano sub p̄sede vaciano tāta ch̄ianoꝝ p̄secutio facta ē vt infra viij. mēsem. xvij. milia coronarent martyrio. Un̄ inter tot tormētoꝝ ḡna mltā deficiēbat et idolis inolabāt. Vō vidēs geor. r̄ar⁹ do loze cordis intrinsec⁹ oia q; h̄b̄ at disp̄sit: mltitaz h̄ituz abiecit ch̄ianoꝝ h̄ituz indutus i mediū p̄siles exclamauit. Dēs v̄q; gētū demōia zc. At tēdebat v̄t q; illō qd̄ dicit saluator. Lu. xij. Dico vob̄ amice; meę ne terream̄i ab his q; occidūt corp⁹: z p̄ bñ nō habēt ampli⁹ qd̄ faciāt zc.

Terti⁹ amor inordinat⁹ q; est radix vicioz: ē honoz ambitioſitas. Ber. sup̄ ps. Qui bitat. Ambitio subdit